DOGFENNAU SY'N MYND GYDA'R BIL
Caiff Nodiadau Esboniadol a Memorandwm Esboniadol eu hargraffu ar wahân.

Bil Teithio Llesol (Cymru)

[FEL Y'I DIWYGIWYD AR ÔL CYFNOD 2]

CYNNWYS

Cyflwyniad

1 Trosolwg
2 Ystyr "llwybr teithio llesol" a "cyfleusterau cysylltiedig"

Mapiau

3 Mapiau llwybrau presennol
4 Mapiau rhwydwaith integredig
5 Cyhoeddi etc mapiau
6 Datblygu polisïau trafnidiaeth gan roi sylw i fap rhwydwaith integredig

Darpariaethau eraill

7 Sicrhau gwelliant parhaus i lwybrau teithio llesol
8 Darparu ar gyfer cerddwyr a beicwyr wrth adeiladu a gwella priffyrdd

Atodol

9 Adolygu gweithrediad y Ddeddf
10 Cyfarwyddiadau a chanllawiau
11 Dehongli
12 Cychwyn
13 Enw byr

Bil Teithio Llesol (Cymru)

[FEL Y'I DIWYGIWYD AR ÔL CYFNOD 2]

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ar gyfer mapio llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig ac ar gyfer mapiau rhwydwaith integredig ac mewn cysylltiad â'r mapiau hynny; ar gyfer sicrhau bod llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig newydd a gwell; ar gyfer ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau priffyrdd gymryd camau rhesymol i wella'r ddarpariaeth ar gyfer cerddwyr a beicwyr wrth adeiladu a gwella priffyrdd; ac at ddibenion cysylltiedig.

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a chael cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

Cyflwyniad

1 Trosolwg

Mae'r Ddeddf hon yn gwneud darpariaeth—

(a) ar gyfer mapiau a gymeradwyir o lwybrau teithio llesol presennol a'r cyfleusterau cysylltiedig mewn ardal awdurdod lleol,

(b) ar gyfer mapiau rhwydwaith integredig a gymeradwyir o'r llwybrau teithio llesol newydd a gwell a'r cyfleusterau cysylltiedig y mae eu hangen i greu rhwydweithiau integredig o lwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig mewn ardal awdurdod lleol,

(c) sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol roi sylw i fapiau rhwydwaith integredig wrth lunio polisïau trafnidiaeth ac i sicrhau bod llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig newydd a gwell, a

(d) sy'n ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ac awdurdodau lleol, wrth adeiladu a gwella priffyrdd, gymryd camau rhesymol i wella'r ddarpariaeth a wneir ar gyfer cerddwyr a beicwyr.

2 Ystyr "llwybr teithio llesol" a "cyfleusterau cysylltiedig"

(1) At ddibenion y Ddeddf hon mae llwybr mewn ardal awdurdod lleol yn llwybr teithio llesol—

(a) os yw'r llwybr mewn man ddynodedig yn yr ardal, a

(b) os yw'r awdurdod lleol o'r farn ei bod yn briodol iddo gael ei ystyried yn llwybr teithio llesol.

(2) Yn yr adran hon ystyr "llwybr" yw priffordd, neu unrhyw lwybr arall y mae gan y cyhoedd fynediad iddo, (gan gynnwys croesfan priffordd neu unrhyw lwybr o'r fath) ac y caiff cerddwyr a beicwyr, neu gerddwyr a beicwyr o unrhyw ddisgrifiad, ei ddefnyddio'n gyfreithlon.

(3) Yn y Ddeddf hon ystyr "cerddwyr a beicwyr" yw—

(a) pobl sy'n cerdded,

(b) pobl sy'n defnyddio beiciau pedal, ac eithrio beiciau pedal sy'n gerbydau modur at ddibenion Deddf Traffig Ffyrdd 1988, ac

(c) pobl anabl nad ydynt o fewn paragraff (a) na (b) sy'n defnyddio cadeiriau olwyn modur, sgwteri symudedd neu gymhorthion symudedd eraill.

(4) Yn y Ddeddf hon ystyr "dynodedig", mewn perthynas â man, yw wedi ei phennu, neu o ddisgrifiad sydd wedi ei bennu, mewn cyfarwyddyd a roddir gan Weinidogion Cymru.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru, yn benodol, bennu man, neu ddisgrifiad o fan, drwy gyfeirio at—

(a) dwysedd ei phoblogaeth,

(b) ei maint,

(c) ei hagosrwydd at fannau dwys eu poblogaeth sy'n fwy na maint penodol,

(d) ei safle rhwng y cyfryw fannau,

(e) ei hagosatrwydd at wasanaethau a chyfleusterau cymunedol, neu

(f) y potensial, am resymau eraill, i fod yn fan, neu'n ddisgrifiad o fan, lle y mae cerddwyr a beicwyr yn gwneud mwy o deithio a hynny trwy deithiau teithio llesol.

(6) Wrth ystyried a yw'n briodol i lwybr gael ei ystyried yn llwybr teithio llesol, rhaid i awdurdod lleol roi ystyriaeth i'r canlynol—

(a) a yw'r llwybr yn hwyluso gwneud teithiau teithio llesol gan gerddwyr a beicwyr, neu gerddwyr a beicwyr o unrhyw ddisgrifiad, a

(b) a yw lleoliad, natur a chyflwr y llwybr yn ei wneud yn addas i'w ddefnyddio yn ddiogel gan gerddwyr a beicwyr, neu gerddwyr a beicwyr o unrhyw ddisgrifiad ar gyfer gwneud y teithiau hynny,

a rhaid iddo roi sylw i ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru.

(7) Yn is-adrannau (5) a (6) ystyr "taith teithio llesol" yw taith a wneir i weithle neu sefydliad addysgol neu oddi yno neu er mwyn defnyddio gwasanaethau neu gyfleusterau iechyd neu hamdden neu wasanaethau neu gyfleusterau eraill.

(8) At ddibenion y Ddeddf hon ystyr "cyfleusterau cysylltiedig", mewn perthynas â llwybr teithio llesol, yw—

(a) cyfleusterau sy'n rhoi lloches neu gyfleusterau storio,

(b) toiledau neu gyfleusterau ymolchi,

(c) cyfleusterau tebyg eraill,

sydd ar gael i'w defnyddio gan gerddwyr a beicwyr, neu gerddwyr a beicwyr o unrhyw ddisgrifiad, sy'n defnyddio'r llwybr teithio llesol.

(9) Wrth benderfynu a yw unrhyw beth yn gyfleusterau cysylltiedig at ddibenion y Ddeddf hon rhaid i awdurdod lleol roi sylw i ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru.

Mapiau

3 Mapiau llwybrau presennol

(1) Rhaid i bob awdurdod lleol—

(a) llunio map llwybrau presennol, a

(b) ei gyflwyno i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.

(2) At ddibenion y Ddeddf hon, ystyr "map llwybrau presennol", mewn perthynas ag awdurdod lleol, yw map sy'n dangos y llwybrau teithio llesol a'r cyfleusterau cysylltiedig yn ardal yr awdurdod lleol.

(3) Wrth i awdurdod lleol lunio ei fap llwybrau presennol rhaid iddo ymgynghori â'r canlynol—

(a) pob person sydd wedi gwneud cais i'r awdurdod lleol ymgynghori ag ef am ei fap llwybrau presennol, a

(b) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol.

(4) Wrth i awdurdod lleol lunio ei fap llwybrau presennol rhaid iddo roi sylw i ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru o ran—

(a) yr ymgynghoriad a'r camau eraill sydd i'w cymryd wrth ei lunio,

(b) y materion sydd i'w dangos arno, ac

(c) ei ffurf.

(5) Rhaid i awdurdod lleol gyflwyno ei fap llwybrau presennol i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo—

(a) cyn diwedd y cyfnod o flwyddyn sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r adran hon i rym, neu

(b) os yw Gweinidogion Cymru drwy gyfarwyddyd a roddir i'r awdurdod lleol yn pennu dyddiad ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw fel y dyddiad y mae rhaid ei gyflwyno iddynt, heb fod yn hwyrach na'r dyddiad hwnnw.

(6) Wrth gyflwyno map llwybrau presennol i Weinidogion Cymru o dan yr adran hon rhaid i awdurdod lleol gyflwyno iddynt hefyd—

(a) datganiad ynghylch i ba raddau (os o gwbl) y mae unrhyw un neu ragor o'r llwybrau teithio llesol a ddangosir arno yn peidio â chydymffurfio â'r safonau a bennir yn y canllawiau a roddir o dan adran 2(6), a

(b) esboniad ynghylch pam y mae'r awdurdod lleol wedi penderfynu, er hynny, ei bod yn briodol iddynt gael eu hystyried yn llwybrau teithio llesol.

(7) Os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo map llwybrau presennol a gyflwynir iddynt gan awdurdod lleol o dan yr adran hon, cânt drwy gyfarwyddyd a roddir i'r awdurdod lleol ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod lleol—

(a) ei ddiwygio (neu ei ddiwygio ymhellach), a

(b) ei gyflwyno iddynt i'w gymeradwyo heb fod yn hwyrach na'r dyddiad a bennir yn y cyfarwyddyd.

(8) Wrth i Weinidogion Cymru benderfynu a ddylent gymeradwyo map llwybrau presennol a gyflwynir iddynt gan awdurdod lleol o dan yr adran hon rhaid iddynt ystyried a yw'r awdurdod lleol wedi cydymffurfio ag is-adrannau (3) a (4) wrth ei lunio.

(9) Unwaith y bydd map llwybrau presennol a lunnir gan awdurdod lleol wedi ei gymeradwyo gan Weinidogion Cymru—

(a) rhaid i'r awdurdod lleol ei adolygu'n barhaus,

(b) caiff yr awdurdod lleol ei ddiwygio, ac

(c) rhaid i'r awdurdod lleol ei gyflwyno i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo ar bob achlysur y caiff y map rhwydwaith integredig ei gyflwyno i'w gymeradwyo yn unol ag adrannau 4(5)(a) a 4(8)(c).

(10) Caiff Gweinidogion Cymru drwy gyfarwyddyd a roddir i awdurdod lleol bennu cyfnod sy'n wahanol i'r cyfnod yn is-adran (9)(c) fel y cyfnod y mae rhaid i'r awdurdod lleol gyflwyno map llwybrau presennol i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo cyn ei ddiwedd.

4 Mapiau rhwydwaith integredig

(1) Rhaid i bob awdurdod lleol—

(a) llunio map rhwydwaith integredig, a

(b) ei gyflwyno i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.

(2) At ddibenion y Ddeddf hon, ystyr "map rhwydwaith integredig", mewn perthynas ag awdurdod lleol, yw map sy'n dangos—

(a) y llwybrau teithio llesol newydd a'r cyfleusterau cysylltiedig, a

(b) y gwelliannau i'r llwybrau teithio llesol presennol a'r cyfleusterau cysylltiedig,

y mae eu hangen ym marn yr awdurdod lleol i ddatblygu neu wella rhwydwaith integredig o lwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig mewn mannau dynodedig yn ei ardal.

(3) Wrth i awdurdod lleol baratoi ei fap rhwydwaith integredig rhaid iddo ymgynghori â'r canlynol—

(a) pob person sydd wedi gwneud cais i'r awdurdod lleol ymgynghori ag ef am ei fap llwybrau presennol, a

(b) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol.

(4) Wrth i awdurdod lleol lunio ei fap rhwydwaith integredig rhaid i'r awdurdod lleol roi sylw i ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o ran—

(a) yr ymgynghoriad a'r camau eraill sydd i'w cymryd wrth ei lunio,

(b) y cyfnod y mae i ymwneud ag ef,

(c) y materion sydd i'w dangos arno, a

(d) ei ffurf.

(5) Rhaid i awdurdod lleol gyflwyno ei fap rhwydwaith integredig i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo—

(a) cyn diwedd y cyfnod o dair blynedd sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r adran hon i rym, neu

(b) os yw Gweinidogion Cymru drwy gyfarwyddyd a roddir i'r awdurdod lleol yn pennu dyddiad ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw fel y dyddiad y mae rhaid ei gyflwyno iddynt, heb fod yn hwyrach na'r dyddiad hwnnw.

(6) Os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo map rhwydwaith integredig a gyflwynir iddynt gan awdurdod lleol o dan yr adran hon, cânt drwy gyfarwyddyd a roddir i'r awdurdod lleol ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod lleol—

(a) ei ddiwygio (neu ei ddiwygio ymhellach), a

(b) ei gyflwyno iddynt i'w gymeradwyo heb fod yn hwyrach na'r dyddiad a bennir yn y cyfarwyddyd.

(7) Wrth i Weinidogion Cymru benderfynu a ddylent gymeradwyo map rhwydwaith integredig a gyflwynir iddynt gan awdurdod lleol o dan yr adran hon rhaid iddynt ystyried a yw'r awdurdod lleol wedi cydymffurfio ag is-adrannau (3) a (4) wrth ei lunio.

(8) Unwaith y bydd map rhwydwaith integredig a lunnir gan awdurdod lleol wedi ei gymeradwyo gan Weinidogion Cymru,—

(a) rhaid i'r awdurdod lleol ei adolygu'n barhaus,

(b) caiff yr awdurdod lleol ei ddiwygio, ac

(c) rhaid i'r awdurdod lleol ei gyflwyno i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo cyn diwedd pob cyfnod o dair blynedd sy'n dechrau ar y dyddiad y'i cymeradwywyd ganddynt ddiwethaf.

(9) Caiff Gweinidogion Cymru drwy gyfarwyddyd a roddir i awdurdod lleol bennu cyfnod sy'n wahanol i'r cyfnod yn is-adran (8)(c) fel y cyfnod y mae rhaid i'r awdurdod lleol gyflwyno map rhwydwaith integredig i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo cyn ei ddiwedd.

5 Cyhoeddi etc. mapiau

(1) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i fap llwybrau presennol neu fap rhwydwaith integredig a lunnir gan awdurdod lleol gael ei gymeradwyo gan Weinidogion Cymru, rhaid i'r awdurdod lleol—

(a) ei gyhoeddi yn y modd hwnnw sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol,

(b) anfon copi yn rhad ac am ddim i'r personau hynny sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol,

(c) darparu copi ohono, neu ran ohono, i unrhyw berson ar gais naill ai yn rhad ac am ddim neu am ddim mwy na'r gost o ddarparu'r copi,

(d) peri i gopi fod ar gael i edrych arno (ar bob adeg resymol) yn y mannau hynny sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol, ac

(e) rhoi hysbysiad, yn y modd hwnnw sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol, i ddwyn y mannau hynny lle y mae copi ohono ar gael i edrych arno i sylw'r cyhoedd.

(2) Wrth i awdurdod lleol benderfynu ar yr hyn sy'n briodol at ddibenion is-adran (1) rhaid i'r awdurdod lleol hwnnw roi sylw i ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru.

(3) Pan fo awdurdod lleol, mewn perthynas â map llwybrau presennol a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru, wedi cyflwyno datganiad ac esboniad iddynt o dan adran 3(6) rhaid i'r awdurdod lleol—

(a) ei gyhoeddi yn y modd hwnnw sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol,

(b) anfon copi yn rhad ac am ddim i'r personau hynny sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol,

(c) darparu copi ohono, neu ran ohono, i unrhyw berson naill ai yn rhad ac am ddim neu am ddim mwy na'r pris o ddarparu'r copi,

(d) peri i gopi fod ar gael i edrych arno (ar bob adeg resymol) yn y mannau hynny sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol, ac

(e) rhoi hysbysiad, yn y modd hwnnw sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol, i ddwyn y mannau hynny y mae copi ohono ar gael i edrych arno i sylw'r cyhoedd.

6 Datblygu polisïau trafnidiaeth gan roi sylw i fap rhwydwaith integredig

Rhaid i bob awdurdod lleol, wrth ddatblygu polisïau o dan adran 108(1)(a) neu (2A) o Ddeddf Trafnidiaeth 2000 (polisïau sy'n sail i gynlluniau trafnidiaeth lleol), roi sylw i'r map rhwydwaith integredig ar gyfer ei ardal.

Darpariaethau eraill

7 Sicrhau gwelliant parhaus i lwybrau teithio llesol

(1) Rhaid i bob awdurdod lleol sicrhau bob blwyddyn fod—

(a) llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig newydd, a

(b) gwelliannau i'r llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig presennol,

yn ei ardal.

(2) Rhaid i awdurdod lleol, wrth gyflawni'r ddyletswydd a osodir gan is-adran (1), roi sylw i ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru.

8 Darparu ar gyfer cerddwyr a beicwyr wrth adeiladu a gwella priffyrdd

Rhaid i Weinidogion Cymru a phob awdurdod lleol, wrth iddynt arfer eu swyddogaethau o dan Rannau 3 a 5 o Ddeddf Priffyrdd 1980 (creu a gwella priffyrdd), gymryd camau rhesymol i wella'r ddarpariaeth a wneir ar gyfer cerddwyr a beicwyr.

Atodol

9 Adolygu gweithrediad y Ddeddf

Rhaid i Weinidogion Cymru, dim hwyrach na'r cyfnod o 5 mlynedd sy'n dechrau yn union ar ôl diwedd y cyfnod a grybwyllir yn adran 4(5)(a), gynnal adolygiad o weithrediad y Ddeddf hon, gyda'r nod penodol o asesu pa mor llwyddiannus y bu wrth sicrhau llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig newydd a gwella'r llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig presennol.

10 Cyfarwyddiadau a chanllawiau

Caniateir i unrhyw gyfarwyddiadau neu ganllawiau a roddir o dan y Ddeddf hon gan Weinidogion Cymru gael eu hamrywio neu eu dirymu ganddynt.

11 Dehongli

Yn y Ddeddf hon—

ystyr "awdurdod lleol" ("*local authority*") yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru;

mae i "cerddwyr a beicwyr" ("*walkers and cyclists*") yr ystyr a roddir gan adran 2(3);

mae "cyfleusterau cysylltiedig" ("*related facilities*") i'w ddehongli yn unol ag adran 2(8) a (9);

mae i "dynodedig" ("*designated*") yr ystyr a roddir gan adran 2(4);

mae i "llwybr teithio llesol" ("*active travel route*") yr ystyr a roddir gan adran 2(1);

mae i "map llwybrau presennol" ("*existing routes map*") yr ystyr a roddir gan adran 3(2);

mae i "map rhwydwaith integredig" ("*integrated network map*") yr ystyr a roddir gan adran 4(2).

12 Cychwyn

(1) Daw adrannau 3 i 9 i rym yn unol â darpariaeth a wneir gan Weinidogion Cymru drwy orchymyn a wneir drwy offeryn statudol.

(2) Daw darpariaethau eraill y Ddeddf hon i rym drannoeth y diwrnod y mae'r Ddeddf hon yn cael y Cydsyniad Brenhinol.

13 Enw byr

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013.